

**Prof. Dr. TAHİR ÇAĞA**

**Prof. Dr. RAYEGÂN KENDER**

**DENİZ TİCARETİ  
HUKUKU  
- II -**

**NAVLUN SÖZLEŞMESİ**



## İÇİNDEKİLER

İLK BASKIYA ÖNSÖZ .....	vii
6. BASKIYA ÖNSÖZ.....	viii
8. BASKIYA ÖNSÖZ.....	ix
9. BASKIYA ÖNSÖZ.....	x
İÇİNDEKİLER.....	xi
KISALTMALAR.....	xvii
BİBLİYOGRAFYA.....	xix

### DÖRDÜNCÜ BÖLÜM NAVLUN SÖZLEŞMESİ

4.1. Kavram, Nevileri ve Akdi.....	1
4.1.1. Kavram.....	1
4.1.2. Yükleten ve Gönderilen .....	3
4.1.2.1. Yükleten (Alm. Ablader) .....	3
4.1.2.2. Gönderilen (Alm. Empfänger, Fr. destinataire) .....	5
4.1.3. Navlun Sözleşmesinin Nevileri.....	6
4.1.3.1. Çarter-kırkambar sözleşmeleri .....	6
4.1.3.2. Asıl–alt navlun sözleşmeleri.....	9

---

4.1.4. Navlun Sözleşmesinin Hukuki Niteliği .....	12
4.1.5. Navlun Sözleşmesinin Akdi.....	13
4.2. Navlun Sözleşmesinin İcrası .....	17
4.2.1. Yolculuğa Hazırlık.....	17
4.2.1.1. Geminin denize, yola ve yüke elverişli olması .....	17
4.2.1.2. Başka gemiye yükleme ve aktarma yasağı.....	19
4.2.2. Yükleme .....	23
4.2.2.1. Kavram ve taşıtanın yükü teslim görevi.....	23
4.2.2.2. Başka eşya yüklenmesi.....	27
4.2.2.3. Taşıtanın usulüne uygun olarak yükleme görevi.....	27
4.2.2.4. Yükleme yeri ve masrafları.....	30
4.2.2.5. Geminin yüklemeye hazır olması .....	32
4.2.2.6. Bekleme süresi.....	39
4.2.2.7. Sürastarya ücreti.....	48
4.2.2.8. Kırkambar sözleşmesinde bekleme süresi.....	50
4.2.2.9. Yükle ilgili belgeler .....	51
4.2.2.10. Güverteye yükleme .....	52
4.2.3. Yolculuk.....	54
4.2.3.1. Yola çıkma zamanı.....	54
4.2.3.2. İzlenecek yol .....	55
4.2.3.3. Yolculuğun masrafları .....	57
4.2.4. Boşaltma.....	57
4.2.5. Teslim .....	61
4.3. Konişmento .....	65
4.3.1. Kavram.....	65
4.3.2. Nevileri ve Düzenlenmesi.....	66
4.3.2.1. Nevileri.....	66
4.3.2.2. Düzenlenmesi.....	67

---

4.3.3. Konişmentonun İçeriği.....	73
4.3.3.1. Taşıyanın adı.....	74
4.3.3.2. Kaptanın adı.....	74
4.3.3.3. Geminin adı ve uyuşuğu.....	74
4.3.3.4. Yükletenin adı.....	75
4.3.3.5. Gönderilenin adı.....	75
4.3.3.6. Yükleme limanı.....	75
4.3.3.7. Boşaltma ve emir limanı.....	76
4.3.3.8. Yükün miktarı (ölçü, sayı ve tartısı), markası, haricen belli olan hal ve niteliği, cinsi, bildirilmiş olması halinde kıymeti (TK 1098 bent 8 ve 1114).....	76
4.3.3.9. Navluna ait şartlar.....	82
4.3.3.10. Konişmentonun düzenleme tarihi ve yeri.....	82
4.3.3.11. Düzenlenen nüshaların sayısı.....	83
4.3.4. Konişmento ve Navlun Sözleşmesi.....	83
4.3.5. Konişmento Hamilinin Yükün Teslimini İstemek Hakkı.....	85
4.3.5.1. Şeklen hak sahipliği.....	86
4.3.5.2. Cironun şekli ve hukuki sonuçları (fonksiyonları).....	88
4.3.5.3. Yükün teslimini istemek hakkının konusu ve kapsamı...91	
4.3.5.4. Taşıyanın konişmento hâmiline karşı itiraz ve defileri ..	92
4.3.5.5. Gönderilenin görev ve yükümlülükleri.....	95
4.3.5.6. Kusurlu olarak yanlış konişmento düzenlenmesinden doğan sorumluluk.....	95
4.3.6. Konişmentonun Aynî Hükmü.....	100
4.3.6.1. Kanuni dayanağı ve niteliği.....	100
4.3.6.2. Şartları.....	114
4.3.6.3. Aynî sonuçlar.....	120
4.3.6.4. Konişmento nüshalarının ayrı hâmilleri bulunması.....	123
4.3.6.5. Yükün konişmento ibraz edilmeden teslimi.....	127
4.3.6.6. Yükletenin yük üzerinde tasarruf hakkı.....	128

---

4.4. Taşıyanın Sorumluluğu.....	129
4.4.1. Genel Olarak.....	129
4.4.2. Yükün Zıya ve Hasarından Sorumluluk.....	134
4.4.2.1. Tarihi gelişme .....	134
4.4.2.2. Sorumluluk şartları ve isbat yükümlülüğü.....	135
4.4.2.3. Kanunî sorumsuzluk halleri.....	155
4.4.2.4. Tazminatın kapsamı.....	162
4.4.3. Başlangıçtaki Elverişsizlikten Sorumluluk.....	174
4.4.3.1. Elverişsizliğin mevcut olacağı zaman.....	175
4.4.3.2. Sorumluluğun niteliği .....	177
4.4.3.3. İsbat yükümlülüğü .....	181
4.4.3.4. Sorumluluk ve tazminatın kapsamı.....	182
4.4.3.5. Başlangıçtaki ve sonraki elverişsizlik.....	182
4.4.4. Sorumluluk Hükümlerinin Emredici Niteliği .....	183
4.4.4.1. Emredici nitelikte olmanın şartları .....	184
4.4.4.2. Korunan şahıslar.....	186
4.4.4.3. Emredici hükümler ve bunlara aykırılığın sonuçları ....	186
4.4.4.4. Emredici hükümlerin bu niteliğe sahip olmadığı (istisnai) haller .....	195
4.4.5. Sorumsuzluk Şartları.....	199
4.4.6. Hak Düşürücü Süre ve Zamanaşımı .....	202
4.4.6.1. Hükümün kapsamı.....	203
4.4.6.2. Süre .....	203
4.4.6.3. TK 1067 ile TK 1259/60 arasındaki ilişki .....	205
4.4.6.4. Hak düşürücü sürenin değiştirilmesi .....	207
4.4.7. Taşıyanın Haksız Fiil Sorumluluğu .....	208
4.4.8. Taşıyanın -ile Sorumluluğu .....	211
4.4.8.1. Taşıyanın aynı zamanda donatan olması (taşıyan/ donatan).....	211

---

4.4.8.2. Taşıyanın aynı zamanda donatan olmaması.....	213
4.5. Taşıyan Hakları.....	215
4.5.1. Navlun.....	215
4.5.1.1. Navlun hakkındaki anlaşmalar.....	215
4.5.1.2. Navluna ilâveler ve navlundan indirimler.....	221
4.5.1.3. Yükün hasarlanması veya zayi olmasının navluna tesiri.....	222
4.5.1.4. Navlun borçlusu.....	228
4.5.1.5. Navlunun ödenmesi.....	237
4.5.2. Hapis ve Rehin Hakkı.....	238
4.5.2.1. Hapis hakkı.....	238
4.5.2.2. Rehin hakkı.....	243
4.6. Navlun Sözleşmesinin Hükümden Düşmesi ve Feshi.....	253
4.6.1. Hükümden Düşme.....	254
4.6.1.1. Hükümden düşmeyi gerektiren sebepler.....	254
4.6.1.2. Hükümden düşmenin neticeleri.....	255
4.6.2. Tarafların Kanunî Sebeplerle Sözleşmeyi Feshetmeleri.....	256
4.6.2.1. Fesih sebepleri.....	256
4.6.2.2. Fesih ve neticeleri.....	258
4.6.2.3. TK 1083, 1088 ve 1090 dışındaki diğer tesadüfî gecikme halleri.....	263
4.6.3. Müşterek Hükümler.....	265
4.6.3.1. Umulmayan hâlin yükün yalnız bir kısmına ilişkin olması.....	265
4.6.3.2. Mürekkep yolculukta durum.....	266
4.6.3.3. Mesafe navlunu.....	268
4.6.3.4. Yüke özen borcunun devamı.....	270
4.6.3.5. Boşaltma ve liman masrafları.....	272
4.6.3.6. Kırkambar ve kısmî çarter sözleşmelerinin hükümden düşmesi ve feshi.....	272

4.6.4. Taşıtanın Kanunî Sebep Olmadan Sözleşmeyi Feshetmesi...	273
4.6.4.1. Tam charter sözleşmelerinde .....	274
4.6.4.2. Kısmî charter sözleşmelerinde.....	278
4.6.4.3. Kırkambar sözleşmelerinde .....	279
4.6.5. Bazı Masrafların Müşterek Avaryaya Olarak Paylaşılması .....	280
4.6.6. Charter Sözleşmelerinde Kanundan Ayrılan Fesih ve Ademi İfa ile İlgili Şartlar .....	281
KAVRAM DİZİNİ.....	283
MADDE DİZİNİ .....	289